

jimbolian după căsătoria cu Grete Jung, a înființat prima organizație locală de orientare nazistă din Banat. În septembrie (1932), tot în această localitate, a avut loc primul *Congres național-socialist regional*. Karl Leopold Edler von Möller a fost liderul (Gauleiter) „*Mișcării Național-Socialiste de Ajutorare a Germanilor din România*“ (*Nationalsozialistische Selbsthilfebewegung der Deutschen in Rumänien*) între anii 1932-1933.

Steag și imn pentru germanii din Banat

Între anii 1893 – 1944, în localitate a activat *Asociația corală a meseriașilor* (*Hatzfelder Gewerbe Gesangverein*). În perioada interbelică a încorporat în preocupările sale și activitatea sportivă din Jimbolia, devenind „*Landestreu Gessang und Sportverein*.“ Sub această denumire a organizat, în zilele de 9 și 10 august 1930, *Serbarea cântecului German* la care au luat parte 30 de coruri din Banat. La festivități au fost prezenți și doi oaspeți oficiali din București: reprezentantul Majestății Sale Regele Carol al II-lea și al ministrului Sever Bocu.

Societatea *Landestreu* și-a confecționat și un drapel special, care a fost sfințit cu prilejul acestei manifestări grandioase, declarându-l *steag al germanilor din Banat*.

Principalul organizator al acestei manifestări a fost profesorul Josef Linster care este și autorul primului *imn al șvabilor bănățeni*, pe versurile poetului Peter Jung, „*Mein Heimatland, Banaterland*“.

Ștefan Jäger, cel mai mare pictor al șvabilor bănățeni

Marele pictor Ștefan Jäger, născut în Cenei (1877), autorul celei mai importante lucrări de artă plastică cu temă istorică din opera sa, tripticul *Colonizarea șvabilor din Banat*, a trăit și creat în Jimbolia, între anii 1910-1962. La împlinirea vârstei de 80 de ani (în 1957) a fost decorat de către șeful statului cu *Ordinul Muncii clasa a II-a*. Posteritatea i-a cinstit memoria prin scrieri cu caracter istoric sau monografic, studii critice și publicarea unor albume cu reproduceri.

La 31 mai 1969, la inițiativa unor intelectuali jimbolieni s-a înființat *Casa memorială Ștefan Jäger*, în imobilul unde s-a aflat atelierul pictorului. Ulterior, cu sprijinul *Organizației Șvabilor Bănățeni din Germania* și aportul autorităților locale, s-a construit un nou edificiu

care a fost inaugurat la 4 aprilie 1996 și care are statut de muzeu, fiind vizitat de tot mai mulți turiști. Tot atunci i s-a dezvelit un bust amplasat în curtea interioară a *Muzeului Stefan Jäger*. Între cele 6 unități muzeale din oraș, această instituție a avut și are cea mai bogată activitate care se datorează, în primul rând, celor care au îndeplinit funcția de custode.

Familii celebre

Istoria locală consemnează până acum 4 familii care au dat strălucire Jimboliei prin talentul, vocația și faptele lor. Enumerate în mod cronologic, acestea au fost: **familia** marilor latifundiari **Csekonics** care au excelat prin organizarea și practicarea unei agriculturi cu tehnici de vârf pentru acea epocă; **familia** de industriași **Bohn** care a dus faima producătorilor de țiglă și materiale ceramice pe trei continente; **familia Diel**, cu ale sale 5 generații de medici (menționate în arborele său genealogic), care au contribuit la afirmarea medicinei din Banat, în frunte cu ilustrul chirurg Karl Diel și **familia Bartzler** cu mai multe generații de distinși muzicieni.

Desigur, printre băștinași, ca în oricare alte zone, au existat persoane care au practicat aceeași meserie din tată în fiu, perpetuându-se pe mai multe generații, dovedind talent și vocație, creându-și un renume printre contemporani, însă nu au avut șansa de a intra în istorie, pricepera și faptele lor au fost date uitării, s-au pierdut în negura timpului. Ei vor rămâne de-a pururi în galeria „eroilor necunoscuți.“

Primul club al tineretului din Banat

La începutul anilor șaizeci, la Jimbolia, s-a înființat primul *Club al tineretului*, în str. Republicii, spațiul în care se află în prezent Restaurantul *Bulevard*. Director a fost profesorul Szasz Geza, iar clubul constituia o premieră în Banat. La acest club s-au derulat primele programe de discotecă din Jimbolia. După ce și-a sporit baza materială, *Clubul tineretului* s-a mutat în str. V. I. Lenin (azi Liviu Rebreanu) și a funcționat până în anii '90.

Concomitent cu acesta au funcționat și alte cluburi, precum: *Clubul pensionarilor* de la Casa de cultură (1965-1968 și 1980-1987), *Vitaklub* - în traducere „club de discuții“ - la Biblioteca orașenească (1970-1972), *Fotoclubul „Sideful“* de la Fabrica de nasturi (1982, cu